

Dọa dẫm chiến tranh mậu dịch Hoa Kỳ - Trung Hoa gia tăng

**Khuất Phong Nguyễn Đình
Phùng**

Cuộc đấu võ mồm mậu dịch giữa Trump và Tập Cận Bình tiếp tục gia tăng cường độ trong tuần lễ vừa qua. Sau khi Trump chơi Tàu bằng cách đòi đánh thuế quan lên 50 tỷ Mỹ Kim hàng hóa nhập cảng từ Trung Hoa, Tập Cận Bình cho trả đũa ngay. Ngày thứ tư 4 tháng 4, chỉ vài tiếng đồng hồ ngay sau khi Trump dọa đánh thuế quan trên 50 tỷ đô của Tàu, Tập Cận Bình đã cho lệnh hạ thế độc thủ ngay để trả miếng.

Đòn độc này của họ Tập là cũng sẽ đánh thuế trên 50 tỷ Mỹ Kim hàng hóa Tàu nhập cảng của Hoa Kỳ. Nhưng chủ yếu là sẽ đánh thuế quan trên đậu nành, bắp và các sản phẩm nông nghiệp khác do các nhà nông Hoa Kỳ sản xuất bán sang Trung Hoa. Khi chơi đòn này, Tập Cận Bình nhắm vào ngành canh nông tại các tiểu bang như Iowa, Kansas, Arkansas, Missouri là những tiểu bang Trump thắng lớn trong kỳ tranh cử vừa qua. Xuất cảng đậu nành, bắp, bo bo (sorghum) hay thịt heo sang Trung Hoa là điều tối quan trọng cho các nhà nông và kỹ nghệ thực phẩm của Hoa Kỳ. Như về đậu nành soybean, 2/3 số lượng thu hoạch được của nhà nông Hoa Kỳ là để

cho xuất cảng sang Trung Hoa. Vì thế một khi Tàu đánh thuế quan 25% lên đậu nành của Hoa Kỳ, các nhà nông trồng đậu nành tại các tiểu bang trên sẽ sạt nghiệp hết! Điều oái oăm là các tiểu bang quan trọng về nông nghiệp đều bỏ phiếu cho Trump trước kia. Dân chúng các vùng nông thôn đều nghiêng về bảo thủ, bỏ phiếu cho Trump nay cảm thấy bị phản bội, đã kêu la ầm ĩ. Các thượng nghị sĩ Cộng Hòa tại các tiểu bang này cũng phản đối Trump dữ dội. Như Thượng Nghị Sĩ Charles Grassley của tiểu bang Iowa tuyên bố nông dân trồng tía và nuôi gia súc là những người lãnh đạn phản pháo của Trung Hoa trong cuộc chiến mậu dịch này. Thượng Nghị Sĩ Pat Roberts của tiểu bang Kansas tuyên bố những dọa dẫm của Trump với Trung Hoa là điều đáng lo âu! Hai tay thượng nghị sĩ này vốn trước kia ủng hộ Trump hết mình, nay quay mặt chửi Trump vì đã ảnh hưởng tai hại đến dân chúng của các tiểu bang nông nghiệp. Chính quyền Trump đã cho bộ Canh Nông lập ra chương trình để giúp đỡ nông dân nếu bị thiệt hại vì cuộc chiến tranh mậu dịch nếu có xảy ra trong tương lai. Một cách chính quyền Hoa Kỳ có thể làm là đứng ra mua lại hết những tấn đậu nành hay bắp dư thừa vì không xuất cảng sang Trung Hoa được. Điều này đã làm trong quá khứ khi

chính quyền cho thu mua các nông phẩm thặng dư để giữ cho giá cả không xuống quá thấp nhằm giúp các nhà nông không bị phá sản. Những sản phẩm nông nghiệp này được chất tụ cao như núi, được dùng để viện trợ thực phẩm cho các quốc gia nghèo đói như tại Phi Châu. Nhưng đôi khi quá nhiều, cho không kịp phải đem đốt hay phế thải đi hết! Tuy nhiên nếu chiến tranh mậu dịch thực sự xảy ra và Trung Hoa ngưng nhập cảng sản phẩm nông nghiệp của Hoa Kỳ, các chương trình trợ giúp nông dân sẽ phí tổn vô chừng và làm ngân sách Hoa Kỳ càng thâm thủng nặng hơn. Trong mấy tháng đầu tiên của 2018, ngân sách đã thâm thủng 598 tỷ Mỹ Kim, nhiều hơn năm ngoái 71 tỷ. Nên việc chính quyền Hoa Kỳ có giúp đỡ nông dân tới nơi tới chốn hay không có thể khó xảy ra!

Ngoài chuyện chơi lại bằng cách đánh thuế quan lên các sản phẩm nông nghiệp của Hoa Kỳ, Tập Cận Bình cho đánh thuế quan lên các phi cơ mua của hãng Boeing, cũng như xe nhập cảng và đồ phụ tùng, nhắm lên các công ty xe hơi của Hoa Kỳ như GM, Ford. Việc này chứng tỏ Trung Hoa không đáp ứng lại việc dọa dẫm của Trump bằng cách trả đũa từ từ, nhưng đã chơi Trump bằng đòn trí mạng ngay. Có nghĩa Trump chơi Tàu, Tàu chơi vào những tầng lớp dân chúng

ủng hộ Trump như nông dân, công nhân. Là những thành phần tương đối nghèo hay trung lưu thấp, sẽ bị ảnh hưởng kinh tế nặng nề nhất. Ngay sau khi Trung Hoa tuyên bố sẽ đánh thuế quan lên nông phẩm và máy bay, xe hơi.. chính quyền Trump có vẻ chơi với, tìm đường rút. Larry Kudlow là cố vấn kinh tế mới được bổ nhiệm của Trump, thay Gary Cohn là người chủ trương tự do mậu dịch, không ngăn được Trump nên phải từ chức. Kudlow mới lên vài ngày thay Cohn, đã phải lên tiếng hòa hoãn, nói là việc Trump đòi đánh thuế quan 50 tỷ lên hàng hóa Tàu chỉ là phương cách để thương thuyết, có thể sẽ không có chuyện đánh thuế tariff gì hết!

Thị trường chứng khoán Wall Street sáng thứ tư 4/4 đã xuống hàng 600, 700 điểm sau tin Tàu chơi lại bằng đòn độc lên nông phẩm, vì Kudlow tuyên bố hòa hoãn, tìm đường rút nên đã phấn khởi lại ngay! Ngay sau đó các chỉ số chứng khoán lên lại ào ào, gỡ hết mấy trăm điểm xuống hồi sáng, lại còn tăng vọt thêm hơn hai trăm điểm vào buổi chiều phút chót!

Có nghĩa những nhà đầu tư đã tính toán là Trump bị đòn độc thủ của Tập Cận Bình, chơi vụ đậu nành và bị các dân nông nghiệp kêu la quá, sẽ làm Trump phải co vòi, chịu thua! Nhưng những nhà đầu tư này và có lẽ ngay

chính Tập Cận Bình đã không tính được rằng Trump vốn là kẻ bully, chơi ai cũng đòi phần thắng sau cùng. Ai chửi Trump, Trump sẽ chửi lại cả chục lần. Và Trump sẽ chơi đến cùng, không bao giờ chịu thua hay bị chịu nhục là bị lấn áp nên phải câm miệng! Trump chỉ chịu nổi đúng một ngày và ngay tối thứ năm 5 tháng 4, Trump tuyên bố đã ra lệnh cho văn phòng của Ủy Viên Mậu Dịch Lighthizer để tìm thêm những hàng hóa khác của Tàu trị giá 100 tỷ Mỹ Kim để đánh thêm thuế quan, cộng với 50 tỷ trước kia và 3 tỷ Mỹ kim đã đánh trên thép và nhôm mấy tuần trước.

Có nghĩa giờ đây tổng số hàng hóa của Tàu Trump dự định đánh tariff sẽ thành 153 tỷ Mỹ Kim. Đây là con số sẽ làm Tập Cận Bình chơi với lại. Vì Trung Hoa đã tuyên bố sẽ ăn miếng trả miếng đến cùng. Và Hoa Kỳ đánh thuế quan lên bao nhiêu hàng hóa Tàu, Tàu sẽ đáp lễ tương xứng. Như đánh thuế quan lên 3 tỷ Mỹ Kim thép và nhôm Trung Hoa xuất cảng sang Hoa Kỳ, đã bị đáp lễ bằng 3 tỷ hàng hóa Hoa Kỳ xuất cảng sang Trung Hoa như rượu, thực phẩm linh tinh. Trump đòi đánh thêm 50 tỷ nữa, Tàu trả đũa bằng 50 tỷ lên đậu nành..v.v.. Nhưng khi Trump bồi thêm bằng 100 tỷ Mỹ Kim hàng hóa mới, Tàu bị kẹt!

Lý do là trong năm 2017, Hoa Kỳ đã nhập cảng 505.6 tỷ Mỹ

Kim đồ Tàu, trong khi Tàu chỉ nhập cảng có 130.4 tỷ Mỹ Kim đồ của Hoa Kỳ. Nên nếu Trump chơi đánh thuế quan lên 153 tỷ đồ Tàu, Tàu chỉ có 130.4 tỷ để đáp lễ, thiếu mất 16.6 tỷ Mỹ Kim!!! Và nếu Trump nổi hung hơn nữa, ra lệnh đánh tariff lên thêm 350 tỷ Mỹ Kim nữa cho đủ số hàng hóa Hoa Kỳ nhập cảng từ Trung Hoa, Tập Cận Bình sẽ trả đũa bằng cách gì?

Điều hiển nhiên nhất là Trung Hoa có thể chơi lại bằng món nợ của Hoa Kỳ. Trong hơn 30 năm qua, với tiền thặng dư do cán cân mậu dịch mất thăng bằng giữa hai xứ, Trung Hoa đã thành chủ nợ của Hoa Kỳ do việc Trung Hoa mua các công khố phiếu Treasury bonds của Hoa Kỳ. Con số này là 1.2 trillion tức 1200 tỷ Mỹ Kim. Một khi Trung Hoa ngưng không mua Treasury bonds nữa hay bán ra, tiền lãi xuất tại Hoa Kỳ sẽ tăng vọt ngay. Và Trung Hoa có thể chơi lại Hoa Kỳ trong cuộc chiến tranh mậu dịch bằng cách dùng 1.2 trillion công khố phiếu Treasury bonds hiện đang nắm giữ, hoặc không mua thêm nữa và còn bao nhiêu đem bán ra hết!

Khi đó thị trường công khố phiếu và chứng khoán tại Hoa Kỳ sẽ náo loạn, lãi xuất tăng ào ào, kinh tế Hoa Kỳ sẽ bị ảnh hưởng nặng nề ngay! Nhưng nếu Trung Hoa đem bán Treasury bonds vô tội vạ, Trung Hoa cũng bị thiệt hại nặng nề. Lý do là khi bán

tổng bán tháo như thế, giá trị của Treasury bonds sẽ xuống nhiều và chính Trung Hoa sẽ mất tiền do việc bán loạn lên này. Đẳng khác, thị trường về bonds trên toàn cầu cũng quá lớn, có thể việc bán tổng bán tháo Treasury bonds cũng chỉ ảnh hưởng sơ sơ không làm chính Hoa Kỳ bị nặng lắm! Một cách khác Hoa Kỳ có thể làm trung hòa việc này là Ngân Hàng trung Ương Federal Reserve sẽ mua lại hết các Treasury bonds này, y hệt như thời quantitative easing mấy năm trước để chấn chỉnh kinh tế sau thời Great Recession. Có nghĩa tuy Trung Hoa là chủ nợ của Hoa Kỳ thật, nhưng Federal Reserve Bank có thể dùng quantitative easing tức là in ra thêm 1200 tỷ Mỹ Kim tiền trời ơi đất hỡi, để mua lại món nợ của Trung Hoa, để không ảnh hưởng gì đến kinh tế của Hoa Kỳ được.

Hoặc nếu chiến tranh quân sự xảy ra sau kỳ chiến tranh mậu dịch này, chính quyền Hoa Kỳ có thể tuyên bố Trung Hoa bây giờ là kẻ thù, món nợ trên coi như xí xóa, vô giá trị. Hay bắt chước chính phủ Việt Cộng thời trước, ăn giết của dân bằng cách cho đổi tiền mới, Hoa Kỳ cho in ra Treasury bonds mới, Treasury bonds cũ của Trung Hoa bây giờ là kẻ thù nên không đổi được, trở thành giấy lộn hết! Có nghĩa Hoa Kỳ ăn giết, quít nợ của Trung Hoa ngon lành, có tức thì cứ việc đi kiện đi!

Tóm lại, cuộc chiến tranh mậu dịch giữa Hoa Kỳ và Trung Hoa hiện đang ở giai đoạn đấu võ mồm giữa Trump và Tập Cận Bình. Ngoại trừ việc đánh thuế tariff lên thép và nhôm, đã được thực hiện nhưng mới chỉ đáng giá 3 tỷ Mỹ Kim, chưa lớn chuyện lắm. Nhưng đà ăn miếng trả miếng bằng cách dọa dẫm này càng ngày càng leo thang và rất có cơ để trở thành sự thực. Mặc dù cố vấn kinh tế Larry Kudlow tìm cách trấn an, cho là đang thương thuyết, có thể giải quyết được không cần đến chiến tranh mậu dịch. Nhưng bộ trưởng Tài Chánh Mnuchin đã tuyên bố cuối tuần qua là có thể sẽ có một cuộc chiến tranh mậu dịch xảy ra. Những tính toán nhằm dễ dàng xảy ra. Và với tính khí hung hăng của Trump, lỡ bước dễ dàng xảy đến.

Tập Cận Bình cũng ở thế khó lụi. Vì mới được bầu lên làm tổng thống muôn đời, họ Tập không thể nhường bước, tỏ ra yếu đuối và bị Trump bắt ép, sẽ bị dân Tàu và đàn em trong chính quyền coi thường.

Hai bên đang ở thế cỡi hổ, khó lòng bên nào chịu lùi bước. Nên cuộc chiến mậu dịch nhiều phần sẽ tiếp diễn. Và cuộc chiến quân sự giữa hai xứ Hoa Kỳ và Trung Hoa cũng có triển vọng sẽ tiếp nối xảy ra trong tương lai không xa lắm!

**Khuất Phong Nguyễn Đình
Phùng**
www.nguyendinhphung.com